

cap · cap a

	cap	cap a
direcció		
+ adverbi	Vine cap aquí.	
	Vés cap allà.	
	Vés cap amunt / avall.	
	Vés cap dalt / baix.	Vés cap a dalt / baix.
	Vés cap davant.	Vés cap a davant.
+ demostratiu	Vés cap aquella habitació.	Vés cap a aquella habitació.
+ article determinat		Vés cap a l'habitació.
+ article indeterminat		Vés cap a una habitació.
+ nom sense article		Vés cap a casa.
+ on	Vés cap on vulguis.	Vés cap a on vulguis.
+ infinitiu		Vés cap a dormir.
proximitat en l'espai		
+ lloc		Ets cap a Girona, oi?
proximitat en el temps		
+ article determinat		Vindràs cap a les 12.
+ nom sense article		Vindràs cap a dissabte.
altres proximitats		
+ numeral		N'hi ha cap a tres-cents.

fins · fins a

	fins	fins a
límit en l'espai		
+ adverbi	Vine fins aquí.	
	Vés fins allà.	
	Vés fins dalt.	Vés fins a dalt.
	Vés fins baix.	Vés fins a baix.
	Vés fins davant.	Vés fins a davant.
+ demostratiu	Vés fins aquella habitació.	Vés fins a aquella habitació.
+ article determinat		Vés fins a l'habitació.
+ article indeterminat		Vés fins a una habitació.
+ nom sense article		Vés fins a casa.
+ on	Vés fins on vulguis.	Vés fins a on vulguis.
límit en el temps		
+ adverbi	Fins quan durarà?	
	Durarà fins després del 10.	
	Durarà fins demà passat.	
+ preposició	No sortirà fins per Pasqua.	
+ article determinat		Durarà fins a la tarda / les 6.
+ nom sense article	Durarà fins dissabte.	
altres límits		
+ infinitiu		Durarà fins a aconseguir-ho.
+ numeral		En donaran fins a tres-centes.
comiat		
+ adverbi	Fins després!	
+ dies i similars	Fins diumenge!	
caràcter extraordinari		
<i>fins i tot</i>	Fins el Pau, ha vingut!	

Formes semblants

tan · tant

	tan	tant
+ adjectiu	No vull córrer tan tranquil·la.	
+ adverbi	No vull córrer tan lentament.	
+ locució adverbial	No vull córrer tan a poc a poc.	
posició final		No vull córrer tant .
+ nom		No vull córrer tant tros.
+ verb		Tant córrer em cansa.
+ com		No vull córrer tant com tu.
+ que		Vull córrer tant que ja estic cansat.
+ article determinat		No vull córrer tant el dissabte.
+ article indeterminat		No vull córrer tant un dia i prou.
+ preposició (no locució adverbial)		No vull córrer tant a la tarda. No vull córrer tant de dia.
+ els altres elements		Vull córrer tant si vols com si no.
casos particulars (elisió de verb)		Correré tant sí com no. Correré tant preparada com no. Correré proves tant dures com suaus.

que · què

	que	què
adverbi	Que bonic! Que valentes que són! Que poca gent que hi ha!	
conjunció	Que tens hora? Que sigueu molt feliços! Veig que ja vénen. Té interès que tot surti bé.	
pronomen interrogatiu		Què fas? Encara no m'has dit què fas. <i>De</i> què tracta, la novel·la? No sé <i>de</i> què tracta, aquesta novel·la. <i>En</i> què penses? Ningú no sap <i>en</i> què penses.
pronomen relatiu	El noi que corria ha tornat. La noia, que es diu Clara, riu. Agafa <i>el</i> que surt a les 8. Escolta <i>el</i> que et diuen, home.	És la qüestió <i>a</i> què m'he referit. Vivia a la casa <i>de</i> què et parlava. Mira la sala <i>en</i> què ens reunim. El carril <i>per</i> què circulava és nou.
substantiu		Explica-me'n <i>el</i> què i el com.

per · per a davant de sintagma nominal

		per	per a
lloc	situació	Hi ha papers per tota la sala.	
	destinació		Vam agafar el tren per a Granollers.
temps	<i>pels volts de</i>	Vindrà per Nadal.	
	destinació		Podem deixar-ho per a la tarda del dia 1, per a la setmana vinent.
mitjà		Parla per telèfon.	
opinió		Per mi que no ho senten.	
<i>en qualitat de</i>		Tenen per director general el Pau.	
<i>en comptes de</i>		Li van donar garsa per perdiu.	
<i>a favor de</i>		Comença la campanya per la recuperació d'objectes perduts.	
causa		Ho he dit per respecte a l'interlocutor.	
		L'incendi va ser produït per un curtcircuit.	
destinació		Agafo un fullet per la secretària, perquè me'l recomana.	
			Agafo un fullet per a la secretària, perquè se'l llegeixi.
finalitat			És una campanya per a les persones una mica despistades.
			És una campanya per a la recuperació d'objectes perduts.

davant d'infinitiu

		per	per a
<i>en comptes de</i>		Vaig riure per no plorar.	
<i>pendent de</i>		En aquest edifici només hi queda un pis per llogar.	
causa		L'han amonestat per protestar.	
finalitat	amb intenció	Et truco per felicitar-te. (Fabra · normatiu) (Coromines i Solà · no normatiu)	
	sense intenció	És un molt bon moment per felicitar-te. (Coromines i Solà · no normatiu)	És un molt bon moment per a felicitar-te. (Fabra · normatiu)
		Tenim pintura per pintar parets. (Coromines i Solà · no normatiu)	Tenim pintura per a pintar parets. (Fabra · normatiu)

davant d'adverbi

		per	per a
lloc	situació	Passeu per aquí.	
	destinació	Unes plantes per aquí. (Coromines i Solà · no normatiu)	Unes plantes per a aquí. (Fabra · normatiu)
temps		Ho farem per demà. (Coromines i Solà · no normatiu)	Ho farem per a demà. (Fabra · normatiu)

per què

causa	per + pronom interrogatiu	pregunta directa	Ei, per què em diu que no s'hi pensarà gens? Ei, <i>per quin motiu</i> em diu que no s'hi pensarà gens?
		pregunta indirecta	Ara entenc per què em diu que no s'hi pensarà gens. Ara entenc <i>per quin motiu</i> em diu que no s'hi pensarà gens.
	per + pronom relatiu		Ja sé el motiu per què em diu que no s'hi pensarà gens. Ja sé el motiu <i>pel qual</i> em diu que no s'hi pensarà gens.

per a què

finalitat	per + pronom interrogatiu	pregunta directa	Escolta, per a què serveix, la pinça groga? Escolta, <i>per a quina funció</i> serveix, la pinça groga?
		pregunta indirecta	Ara entenc per a què serveix, la pinça groga. Ara entenc <i>per a quina funció</i> serveix, la pinça groga.
	per + pronom relatiu		Ara entenc la funció per a què serveix, la pinça groga. Ara entenc la funció <i>per a la qual</i> serveix, la pinça groga.

perquè

causa	conjunció	M'ho va dir perquè estava perfectament al corrent de tot. M'ho va dir <i>ja que</i> estava perfectament al corrent de tot.
finalitat	conjunció	M'ho va dir perquè estigués perfectament al corrent de tot. M'ho va dir <i>a fi que</i> estigués perfectament al corrent de tot.

si no · sinó

	si no	sinó
condició negativa	Si no véns demà, quan vindràs?	
	Si no véns tu, qui vindrà?	
	Vine aviat o si no no et queixis. Vine aviat o, <i>si no véns</i> , no et queixis. Podem estar tranquils; mireu si no què en diu l'informe. Podem estar tranquils; mireu, <i>si no us ho creïeu</i> , què en diu l'informe.	
concessió negativa	Si no bonica, és força simpàtica, aquesta hostessa. <i>Encara que no és bonica</i> , és força simpàtica, aquesta hostessa.	
contraposició		No vindré demà, sinó dema passat o l'altre.
		No vindré demà, sinó que vindré demà passat o l'altre.
distribució		No solament no vindré jo, sinó tampoc la Júlia.
		No solament no vindré jo, sinó que tampoc no vindrà la Júlia.
<i>només</i>		No queden sinó 48 hores perquè arribi a l'aeroport. <i>Només</i> queden 48 hores perquè arribi a l'aeroport.